

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE

KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

SZERKESZTI:

Dr. BOROS GYÖRGY

FŐMUNKATÁRSÁK:

TARCSAFALVI ALBERT

GYÓRFI ISTVÁN

TARTALOM:

Biztatok! <i>B. Gy.</i>	89
A mi katonáink:	91
Levél a harctérre. <i>Ürmösi Károlyné</i>	
Répa Mihály. <i>Taar Géza</i>	99
Egyházi és iskolai mozgalmak:	101
Főpásztorunk. — Dr. Gotthárd Zsigmond. — Az iskolai év meg rövidült. — Egy hónapos tanfolyam. — 10 korona vasárnapi. — Nyári tanítás. — Nők szövetsége. — Esküvő. — Eljegyzés. —	

Dr. Szatmári Pál. — Új örökös alapítók. — Létay Balázs. — 500 korona. — Pályadíjjal. — Dr. Barabás Ábelné. — Az Ur énnékem. — Megjelent: a lelkipásztori gondozás. — Brassai és a nők. — Levél a harcterről. — Kókai Lajos. — Csikfalván. — Köszönetnyilvánítás. — Gotthárd Sándor. — Az egylet pénztárába.	
---	--

Mennyegzői, konfirmációi s ünnepi alkalommal igen kedves állandó ajándék az imakönyv. **SZIVEMET HOZZÁD EMELEM**, második bővített kiadás írta dr. **Boros György**. E női imakönyvet a sajtó meleg szavakkal üdvözölte, a közönség valláskülönbség nélkül megkedvelte. **Bőrkötés** aranyszéllal (barna, sötétkék, fekete) 6 K. **Fehérsont, selyem- és bársony kötés** többféle színben, kiválóan jó papíron 10 K. **Megrendelhető a szerkesztőnél.**

A D. F. E. örökös alapítói.

100—100 koronával.

1. Dr. Brassai Sámuel 400 K.
2. Báró Petrichevich Horváth Kálmán 650 K.
3. Hajós János 220 K.
4. Fekete Gábor Kolozsvár.
5. Dr. Bedő Albert Budapest.
6. Könyves Kálmán Rt. Bpest.
7. Székely László Torda.
8. Úrnössy Jenő Kolozsvár.
9. Csegezy Mihályné Albert Ilka Torda.
10. Raffay András Abrudbánya, I. részl. 40 K.
11. Dr. Boros György Kolozsvár.
12. Toroczkoí egyházközség.
13. Ferencz József püspök.
14. Koronabank Rt. 60 K részl.
15. Benke Elek adótárnok Sz.-keresztúr.
16. K. Nagy Béla Kraszna 60 K részl.
17. Farkas Józsefné emléke 60 K részl.
18. Boór Gergely Kolozsvár.
19. Raffay Zsigmond Verespatak 50 K I. részl.
20. Imre József Verespatak 50 K I. részl.
21. Borbély Sándor igazgató (igéret).
22. Dr. Székely Ferenc Budapest.
23. Boncza Miklós Bpest 160 K.
24. Dr. Kőváry László 120 K.
25. Nagyiklódi Tischler Mór Kolozsvár.
26. Mikó Dezső Abrudbánya 50 K I. részl.
27. Thoroczka Vencel. Guraszáda.
28. Kovács József Hmvasárhely.
29. Kovács Józsefné Hmvasárhely.
30. Ajtay Jánosné H.-almás.
31. Sipos József m. kir. adótárnok.
32. Merész Gyula festő Kolozsvár.
33. Nagy Balázs Torda.
34. Dr. Balogh György Torda, 20 K I. részl.
35. Pap László Székelyudvarhely.
36. Székely Miklós Torda.
37. Kisgyörgy Sándor Vargyas
38. Botár János Budapest.
39. Magyar Leszám. és Pénzváltó Bank.
40. Id. báró Daniel Gábor főgondnok.
41. özv. dr. Nagy Károlyné Abrudbánya, ígéret.
42. özv. Pálffy Jánosné Csegez.
43. Csegezi Taar Balázs emlékére.
44. Csegezi Taar Balászné sz. aranyosrákosi Biró Polixéna emlékére.
45. Balogh József máv. főellenőr Kolozsvár.
46. özv. Simon Ferencné Kolozsvár.
47. Pálfi Márton tanár.
48. Reitter Aladár Kolozsvár.
49. Péter Sándor lelkész és neje Bitai Mária.
50. Árkossy Lajos Kolozsvár.
51. Dr. Ferencz József Kolozsvár.
52. Székely János mérnök Kolozsvár.
53. ótordai Weress Sándor Kolozsvár.
54. Szentkirályi Ferenc Sz.-keresztúr.
55. Csegezy Mihály gondnok, Torda.
56. Ballok Károly Kolozsvár.
57. Páky Lajos Kolozsvár.
58. Dr. Kozma Endre közjegyző, ígéret.
59. Dr. Pálffy József ügyvéd Kolozsvár, ígéret.
60. Gyulay Árpád, p. ü. tan. Kolozsvár.
61. Lipkay Arturné Gál Ilona Bpest.
62. Dr. Hintz Györgyné Kolozsvár.
63. Dr. Ferenczy Géza Nagyajta.
64. Székely László Ferencz József püspök 80 éves jubileumi emléke 200 K
65. Báró dr. Daniel Gábor, Ferencz József püspök 80 éves jubileumi emléke
66. Báró Daniel Lajos Vargyas.
67. Péterffy Zsigmond „Ferencz József püspök jubileumi emlékére.“
68. Végh Jánosné Mezőtóhát.
69. Kolozsvári egyházközség.
70. Tibáld József lelkész emléke.
71. Özv. Tibáld Józsefné S.-Sztgyörgy.
72. Józán Miklós esperes Budapest.
73. Abrudbányai Nagy Elemér Szentkereszt.
74. Joó Elek és neje Siménfalva.
75. Dr. Erdődi Endre orvos.
76. Vári Albertné Kolozsvár.
77. Özv. Szentpéteri Gáborné Kolozsvár.
78. Árkossy Béla Selmeczbánya.
79. Dr. Szathmáry Pál „Szülőim emlékére“ hadiárvaik javára, 200 K.
80. Dr. Várady Aurél Kolozsvár.

93. Dr. Binder Emilné sz. Fazekas Jolán.

Akinek valakije a háboruban van, rendelje meg az Unitárius Közlönyt, mert minden unitáriusról meg fog emlékezni.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

AVALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA: A DÁVID FERENCZ EGYLET

SZERKESZTI:

Dr. BOROS GYÖRGY.

FŐMUNKATÁRSÁK:

TARCSAFALVI ALBERT

GYÓRFI ISTVÁN.

Előfizetési ára: 3 korona. Egy szám ára: 30 fillér. Egyleti tagok 5 évi kötelezettséggel, egy évre 2 koronát, a lapért 1 koronát, összesen 3 koronát fizetnek. Örökös alapítói díj 100 K. Minden pénz Gálfi Lőrincz egyleti pénztárnokhoz küldendő Kolozsvárra.

Bizzatok!

Két hónap kellene még, hogy két esztendőnek mondhassuk a háborút, és mégis agyunk eltompul a borzalmas emlékek nehéz súlya alatt. Emberi elme az egészséget be nem foghatja. Nincs olyan gyorsan szárnyaló képzelet, amely egyszerre befuthatná azt a területet, hol a katonák milliói készen várják a halált, vagy ezrével szórják a pusztító fegyverek mindenféle nyilait.

Ha részenként kezdjük elménkben fölvonultatni a saját tapasztalatainkat! Ha számlálni kezdjük izgalmaink óráit! Ha fölkeresük azokat, akikkel oly kedves volt együtt élni. Ha siratni kezdjük azokat, akiket többé soha sem fogunk testi szemmel látni. Ha. . . de ellehet-e mondani, hogy még hányféle gondolat, érzés és tett zavarta föl lelkünk nyugalmát az alatt a rövid idő alatt, amely még nemis két esztendő!

Ha minden bajt, bánatot, aggodalmat, sirást, panaszt, nélkülözést, áldozást mind számba vehetnénk s tiszta tükörként magunk elébe tarthatnánk, akkor is csak azt mondhatnók — ne nyiljék panaszra ajakunk, hanem adjunk hálát a magyarok erős Istenének, hogy áll hazánk, él nemzetünk.

Mennyi ádáz ellenség künn és benn! Milyen mohó falánksággal tátották ránk mérges foggal telt szájokat. Hogy törtek előre a Kárpátok uttalan utain árulóktól megjelölt nyomokon! Hogy dulták föl a szegény falvakat! Hogy kinozták a menekülni nem tudó gyámatlan agg apákat, anyákat és tehetetlen gyermekeket! Hogyan gyalázták meg a templom szentélyét s a nő tisztaságát!

Ismét egy újabb beláthatatlan örvényes tengere a keserves tapasztalásoknak!

És mégis szabad-e panaszkodnunk!? Helyes volna-e zúgólódnunk? Illenék e a magyar hazafi szívekhez, hogy gyáván és tehetetlenül jajongjanak, hogy panaszkodjanak, mert még mindig nincsen vége!

Ne vétezzetek atyámfiai férfiak, nők és gyermekek! Inkább szaporítsátok imádkozástok perceit. Inkább foglalja el egész valótokat a magyar dicsőségnek büszkeségre jogosító érzése. Mert ismét nagy és csodálatos dolgok eszközévé emelte nemzetünk nagy Istene a magyar!

Járjatok be minden földet, a melyre rá tette kegyetlen lábát a háború szörnyetege és nem akadtok csak egy zugocskára is, ahol ne járult volna hozzá a harci diadal kivivásához a magyar vitézség! Kérdezzetek meg bárkit, akinek kellő tudása van arról, ami már majdnem két esztendeje történik, és nem akad csak egy is, aki nem tudná ma ki a magyar.

Ez a magyar dicsőség a ti véretek büszkesége! Megfizettetek érte gazdagon, pazarul, gavallérosan, mint illik szittyá fajokhoz! Van özvegyetek bővén! Vannak árváitok de hányan! Van üres hajlék mindenik kis utcában elég. S mégis elfojtjuk a panaszt, pótoljuk a hiányt. A nő átváltozik férfiúvá az ekeszarva mellett a gazdaság mindenféle barázdájában. A kis gyermek egyszerre nagygyá, munkabíróvá nő. Mindenütt az áll elé, ami nem volt. Nem is hittük, hogy lehetne! A halál helyén is élet, a gyengeség helyén is erő, a kevés helyén is a sok.

Keressétek az ellenséget, aki a magyar fővárosban akart megpihenni: szalad saját országában. Keressétek a sok milliós északi nagy hatalmat, melytől a félvilág rettegett, mert oly nagynek látszott: saját kezével vájt odujában rejtőzik! Keressétek a gaz szövetségest, akít uri módhoz juttatott barátságunk: szalad, mint a gyáva nyúl!

Egyiket sem látjátok meg sehol, csak saját fiaitokat, kiket immár utólértek atyáik is, hogy együtt részesüljenek a dicsőséges béke áldásaiból! Gyönyörködjetek bennök. Élvezzétek legyőzhetlen vitézségük babérjait!

Bizzatok, mert él a magyarok Istene, s hazánkat átölelve az atyai keze. Bizzatok, mert olyan nagyszerű lesz a

jövő is, amilyenné tették ezt a háborút. Bizzatok, mert nemhogy elapadt volna, megszorodott a mi erőnk, tudásunk, kitartásunk Nagy lesz újból a magyar, nagy, gazdag és boldog. Bizzatok vitézeinkben, magatokban és a jó Istenben!

B. Gy.

A MI KATONÁINK

TUDÓSÍTÁSOK A NAGY VILÁGHÁBORÚ RÉSZTVEVŐIRŐL

Levél a harctérre.

Amikor még itthon voltál,
Tele volt a kicsi házunk.
Ennél nagyobb boldogságot
Soha, soha nem kívántunk, —
Amikor még itthon voltál. . .

Ragyogóbb volt a napsúgár,
Illatosabb az ibolya,
Az amelyik kikeletkor
Édes sötét kelyhét bontja, —
Amikor még itthon voltál. . .

És apukám! tudod-e, hogy
A játék sem megy azóta?
Katonáim s a lovacska
Te rád várnak szépen sorba,
Úgy, mint amig itthon voltál. . .

Pedig semmit nem vittél el,
Kicsi házunk is a régi —
Csak anyukám nem mosolyog,
S az én szívem ezt úgy érzi:
Be más volt, mig itthon voltál. . .!

Ürmösi Károlyné.

(668.) **Dr. Botár János** járásbíró, népfőlkelő hadnagy a 32. honv. népfőlkelő ezredben, 1914 nyarán vonult be s a szerbek ellen harcolt. Szeptember 5—6. közt éjjeli erdei harcban vett részt, hol a túlerővel szemben több mint 5 óráig tartották magukat s itt a jobb combján könnyebben megsebesült. Szeptember 24-én feleségének megkezdett levelét a közbejött harcok miatt csak 5 nap múlva fejezhette be. Ezután is a szerbek ellen harcolt s az első szerencsétlen szerbiai offenziva idején 1914 december hó 15-én szerb fogságba jutott. Innen 1915 szeptember 16-án Nisből irt utoljára, ahonnan a szerbek magukkal hurcolták s a menekülés borzalmait átszenvedve, 1916 február havában olasz fogságból adott életjelt magáról családjának.

(669.) **Veress Gyula** hadapródjelölt. Kolozsvárról 1915 január 15-én vonult be Nagyszebenbe a 12. hegyi tüzérezredhez, honnan két és fél hónapi kiképzés után kikérezett a harctérre. Legelőbb az ungmegyei Kárpátokban Kistopolyával szemben az oroszok által megszállott *Juhászlaka* nevű községnél került harcba, honnan az oroszokat a mieink egy hónapi küzdelem után kiszorították Galiciába, *Sambor* felé. Közben az oroszok több helyen, így *Starazolnál*, nagyobb ellenállást fejtettek ki, majd *Grodek* irányába nyomták őket tovább. Innen Veress üteggével tartalékba került s egészen 1915 aug. 28-ig Horvátországban volt, majd október 2-ig a boszniai *Staragorában* a Drina partján a szerbekkel szemben teljesített szolgálatot. Október 6-án a Száva mellett *Progår* községnél a szerbek elleni offenziva kezdő harcaiban működött. Október 7-én átkeltek a Száván s folytonosan előnyomulva, *Obrenovác*, *Gorli-Milanovác*, *Csacsak* elfoglalása után november 20-án bevonultak *Novipazarba* s innen pár nap múlva Ipek irányába, az ellenség üldözésére. Innen Novipazarba visszatérve december 21-től 1916 jan. 9-ig Kolozsváron járt szabadságon, majd a Montenegró elleni hadjárat után az albániai *Elbassanban* töltött huzamosabb időt.

(670.) Ó-tordai **Kövendi Ferenc**, az 50-ik gyalogezred hős hadnagya. Oly feladatokat vitt véghez, amik szinte lehetetlennek látszanak: pl. mint egy őrjárat vezetője az orosz előőrsök kettős vonalán átszökött, anélkül, hogy elfogták volna s az orosz hadállást kikémlelve, minden baj nélkül tért vissza ezredéhez. Ivangorod bevételénél pedig golyók süvítése között rohant csapata élén s a drótsövényeken átgázolva — melyek nadrágjától megfosz-

tolták — elsőik között érkezett be a várba. Hősiességeért több kitüntetésben is részesült... Katonai életét egy kedves levélben vázolja: »Kedves Barátom! Lapodat örömmel olvastam, fogadd értele baráti köszönetemet és viszonzásául e levelet!... Röviden fogom vázolni a velem eddig történeteket: 1915 febr. 3-án indultunk el Gyulafehérvárról a Feldre. Tomasownál voltunk jó ideig »álló harcban«, míg el nem következett a gorlicei áttörés és mi is május 13-án előnyomultunk!... Sok viszontagságos harc után ismét megállottak a muszkák a Pilica mellett, de nem sok időre, mert 3—4 heti heves harc után tovább nyomtuk őket!... Aug. 1-én reggel 9 órakor kaptuk a megmásíthatatlan parancsot, hogy egy nagyobbszabású »angriff« fog megindulni Iwangorod ellen. Ezt azért említem külön, mert fontosság tekintetében összes eddigi és — talán — ezutáni harcainkban páratlan. Siker tekintetében is fölülmulta valamennyit, mert egy ezred: a mi ezredünk csinálta az egészet és a frontáttörést is csak két és fél zászlóalj hajtotta végre; a többi már csak támogatása volt ennek!... E heves ütközetben mi egy teljes orosz hadosztállyal állottunk szemben. A diadal — amint olvastátok — a miénk volt! Körülbelül 2600 fogoly, 32 ágyú és 18 gépfegyver volt a zsákmányunk!... Ezek után átkeltünk a Visztulán és mindennapos harcokban, nagy erőfeszítéssel szorítottuk a muszkát Bresztlitovszk felé. A Búgon, néhány napi — igazán heves harc után, átkelve oly erős nyomást intéztünk a »sógor« hadállásai ellen, hogy kénytelen volt feladni e hatalmas várát is... Aug. 29-én ért itt a hadügyminiszteri rendelet, mely az összes vasuti hivatalnokokat visszarendelte a frontról. — Eleinte haboztam és fájt az a tudat, hogy ott kell hagynom barátaimat, de a sok szenvedés bizony engem is megviselt s ép ezért — elfogadtam az utazási okmányt. Szeptember 6-án jelentkeztem a kádernél, a honnan 11-én Szombathelyre küldtek. Innen először Korneuburgha, majd Kowelbe kerültem és itt, mint a k. u. k. Heeresbahn hadnagya teljesítek szolgálatot. Kitüntetésre többször terjesztettek fel: a bronz-érmét már márciusban megkaptam; utána májusban zászlós lettem szintén kitüntetésből és az iwangorodi bevétel után még kétszer terjesztettek fel... Hogy mi jött erre, nem tudom, mert közben visszarendeltek. Ez év január 1-én ismét kaptam egy kitüntetést: hadnagygyá léptettek elő. Körülbelül 30 heves ütközetben és vagy 20 járőrben vettem részt. A lelkem fájt, szívem sajnált, mikor otthagytam bajtársaimat, de

a parancs: az — parancs! Egy-két hét múlva talán már Szerbiából foglak ismét egy levéllel meglepni, mert állítólag oda fognak rendelni. Addig is szeretettel ölel igaz barátod: Feri.«
Közli: *Gombási.*

A brassói unitárius egyházközség tagjai közül harctéren levő katonák.

671. **Halmágyi Gábor** kulturmérnök, mindjárt a háború kezdetén, mint a marosvásárhelyi 9. népfelkelő huszárezred hadnagya ment a harctérré. Hónapokon át a lengyelországi fronton volt. Több kemény csatában vett részt. Időközben főhadnagy lett. Jelenleg front mögötti szolgálatot teljesít Kazienice állomáshelyen.

672. **Domokos Károly** cipész, mint a 24. h. gy.-e. közvitéze 1915. május 29-én ment az északi harctérré. Julius 1-én az első nagyobb ütközetben eltűnt, azóta nem adott hírt magáról.

673. **Csóka Sándor** (almási), a mozgósításkor vonult be. Mint a 24. h.-gy.-e. géppuskás közlegénye ment az északi harctérré. 1914. nov. 4-én lábfejsebet kapott. 1915. február 4-én, mint egészségügyi katona ment vissza Galiciába. Junius 9-ike óta nincs semmi hír róla.

674. **Gergely Mózes** lakatos-segéd, szakaszvezető a honvéd tüzéreknél, a mozgósításkor ment a harctérré.

675. **Gergely Albert**, az előbbi öccse, önként jelentkezett katonának. A 24. h.-gyalogezred több heves csatájában részt vett. Súlyos láblövessel került egyik budapesti kórházba.

Dimény Ferenc női szabó-segéd, mint a 82. h. gy.-e. közvitéze 1915. jan. 25-én ment az északi harctérré. Vitézségéért dicséretben részesült, miről már megemlékeztünk. (U. K.) 1915. júniusban egy gránát feldobta s belső vérzéssel 2 hónapig kórházban volt. November elején ismét visszament az északi harctérré.

676—77. **Darkó Jakab** (nagyajtai) áll. faipariskolai művezető, őrvezető, a 22. sz. nagyszabeni egészségügyi csapat 1914. aug. 17-én ment az északi harctérré, hol okt. 3-ig teljesített szolgálatot. Ekkor lába fejét egy tábori kórházkocsi összezúzta, később nagyfokú mellhártya gyuladást kapott s bizonytalan időre szabadságolták. Öccse, **Darkó János**, mint tengerész teljesít szolgálatot.

678. **Ráduly János** (skőröspataki) faipariskolai szobrász, mint kadett-örmmester 1915. okt. 25-én ment a harctérré. Állítólag elesett.

679. **Ádám István** közúti váltókezelő, mint a 24. h. gy.-ezred közlegénye, a mozgósításkor vonult be és nov. végén ment ki az északi harctérré. Február elején tifuszt kapott. Felépülése után április 15-én ismét kiment a harctérré s 22-én Uzsoknál többszörös sebet kapott: a vállon golyótól, a nyakon szuronytól és az arcon.

Front-szolgálatra alkalmatlan lévén, gyógyulása után Brassóban a postán teljesített katonai szolgálatot, utóbb erre is képtelen lett és betegen fekszik.

680. **Fazakas Zsigmond** cipész, a mozgósításkor mint közlegény vonult be a 2. t. gy.-ezredhez, közben őrzetű lett. Eleinte Brassóban, majd az ezred áthelyezése után Prágában a katonai cipésműhelyben teljesít mindezeideig szolgálatot.

681. **Tóth Lajos** szabó, mint őrzetű vonult be a mozgósításkor a 24. h. gy. ezredhez. 1915 január 7-én az északi harctérre vitték, nemsokára eltűnt, azóta semmi hírt nem adott magáról s más uton sem sikerült semmit megtudni róla. Egy barátja levele szerint elesett.

682. **Kádár Mihály** mészáros, a háboru elejétől kezdve Nagyszebenben a mészárosoknál teljesít katonai szolgálatot.

683. **Szabó József** mint a 24. h. gy. ezred közvitéze a mozgósítás alkalmával ment az északi harctérre. Orosz fogoly.

684. **Pál Ferenc** mint a 82. gy. ezred közvitéze a mozgósításkor ment az északi harctérre. Orosz fogoly.

685. **Sólyom János** (felsőrákosi), mint a 24. h. gy. ezred népfölkelő közvitéze 1915 őszén ment az északi harctérre. Állítólag orosz fogoly.

686. **Csulak József** mint a 24. h. gy. ezred közvitéze, a mozgósításkor ment az északi harctérre. Számatalan csatában vett részt. Több mint egy éve nem adott életjelt magáról.

687. **Bedő Ferenc** máv. fűtő, 1915. március 7-én, mint őrzetű került a déli harctérre. Egy barátja értesítése szerint május 28-án elesett. Családja azonban még hivatalosan semmi értesítést nem kapott. Felesége és 8 gyermeke még nem tett le egészen a reményről, hogy életben lehet.

688. **Izsák Jenő** (ravai), mint a 82. gy. e. közvitéze, a háború elején ment az északi harctérre. Kérkezése után egyszer irt hozzátartozóinak. Az ezredparancsnokság értesítése szerint 1914 aug. 26-án Dunajóvtól északra egy ütközet alkalmával eltűnt. Azóta semmi hír róla.

689. **Csiki Áron** a 24. h. gy. ezred egyik menetszázadával 1915 tavaszán az északi harctérre ment. Pár hét múlva eltűnt s azóta semmi hírt nem adott magáról.

690. **Fazakas József** cipész, a 24. h. gy. ezreddel 1914 aug. 24-én ment az északi harctérre. Október 10-én nagybetegen jött haza. 1915 január 7-én ment vissza a harctérre, a Kárpátokba, hol február 20-án fogságba esett.

691. **Szolga Ferenc** bérkocsis, 1915 nov. 3-án vonult be a 42—45 évesekkel Székelyudvarhelyre, a 82. gy. ezredhez s január közepén az északi harctérre vitték. Ez ideig egészséges.

Kovács Lajos, lelkész.

692—93. **Filep Jenő**. Filep Gyula iklandi földbirtokosnak, egyházunk buzgó tagjának, egyik világi papunknak szeretett fia volt. 1914 október havában vonult be a 62. gy.-ezredhez s 1915 febr.-ban jutott az északi harctérre. Átélt a tél sanyarúságát, a harcok borzalmait, részt vett az 1915-i nagy offenzívában. Itt fogságba is esett, de 27 hős társával onnan is elszökött, mert szabadság- és hazaszeretete inkább vonzotta a harcolók bizonytalan sorsa felé, mint az életet szabadság nélkül nyújtó fogságba. Még ezután két hónapig vett részt a harcokban, míg 1915. július 5-én Studzienckynél egy golyó nemes szívét találta. Halála nemcsak családjára hozott gyászt, hanem lesújtó volt községére és egyházára is, melyeknek sokat ígérő szép reménye veszett el benne. Testvére **Gábor**, mint önkéntes szakaszvezető teljesített szolgálatot s szembetegségével hosszabb időt töltött a kolozsvári Pasteur-intézet kórházában. Melegen óhajtjuk, hogy hősi halált halt derék, jeles bátyja helyett szülői benne találjanak vigasztalást, egyházunk pedig őseihez méltó buzgó munkást és vezetőt. (M I.)

694. **Szász József**, Szász Dénes iklandi egyházközségünk sok évig buzgó és lelkiismeretes gondnokának egyetlen fia 1914 nyarán vonult be a 62. gy.-ezredhez. Itt géppuskásnak kiképeztetve 1915 márciusában ment ki a harctérre, hol az erőteljes derék ifjú rövid idő alatt tüdőgyuladást kapott s a zenowi katonai kórházban 1915. április 17-én meghalt. Oroszlengyelország földjében pihen. Megtört szívé édesapjának, ki egész életében a legnagyobb erőfeszítéssel dolgozott azon, hogy óvéinek boldogságát biztosítsa és szerető családjának sok drága reménye és öröme a sirba szállt vele.

695. **Kaáli Nagy Béla**, (138.) **dr. Mikó Lőrinc** és (696.) **dr. Kiss Gábor** (Ségesvárról) az Ural hegység tövében, Perm kormányzóságban, Szolykamsk nevű városban, Szentpétervárral egy szélességi fok alatt vannak orosz fogságban. Elmúlt telük elég enyhe volt.

(56.) **Dr. Derzsi Andor**, zászlós, abrudbányai ügyvéd, Csitából (Szipheria, Antipikha kerület) 1916 febr. 14-ről írja németül: Időnk unalmasan telik. Szorakozásul németül és franciául tanulok. Üdvözlöm az ismerősöket. (46.) Csitába került **Gálfalvi Samu** is.

(24.) **Dr. Lukácsi Józsefet**, ki mint a 21. honv. gy.-e. szolgálatonkívüli viszonybeli főhadnagya, a mozgósítás óta teljesít katonai szolgálatot, Ófelsége az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálataiért a *signum laudisszal* tüntette ki.

697. **Geley Kálmán** (Árkosi) tart. hadnagy, századparancsnok a brassói 2. közös gyalogezredben. Az 1914-i nyári mozgósításkor, mint e. é. önkéntes vonult be s 1915. március 15-én lett kadett. Ekkor mint orvostanhallgató önként jelentkezve a Kárpátokba ment, hol a 101. gyalogezredbe osztották be. Számos ütközetben vett részt s a május 7-én megindult nagy offenzívában súlyosan megsebesülve Miskolcra, majd Kolozsvárra került. Itt fölgógyulva 6 hetes szabadságot kapott, melynek letöltése után újra bevonulván ismét önként jelentkezve ment ki az északi harctérre s azóta Baranovici és Gorodischtje között van ezredével. 1916. jan. 1-én itt érte hadnagyi kinevezése.

698. **Geley Gábor**, (Árkosi) Geley József tanár és Geley Kálmán testvérbátyja, mint a 24. honvédgy.-ezred közkatonája 1915. március 30-án az uzsoki szorosban folyt harcokban eltűnt.

699. **A Rédiger fiúk.** Abrudbányai *Rédiger Géza egykori jeles szabédi költő-papunk katonái fiai.* **Aladár** kevevárai ügyvéd, a mozgósítás óta teljesített katonai szolgálatot a 62. gy.-ezredben. Részt vett az 1914—15. évi őszi és téli kárpáti harcokban négy hónapig, mint kadett és zászlós. Husz ütközetben és három kézi tusában volt része. Mint beteg visszakerült Marosvásárhelyre és hosszas ideig helyi szolgálatot teljesített, mint kiképző tiszt. 1916. jan. 11-én mint hadnagy a 62. gy.-ezred 18-ik menetzászlóalj 5. századának parancsnoka ismét az orosz frontra került, részt vett a bukovinai nagy harcokban. 1916. április 5-én a front mögött kórházba került, mint nagy beteg és április 29-én egy beszámíthatatlan pillanatban, nagy idegroham közepette szíven lökte magát és azonnal meghalt. Felesége, kis fiacskája, özvegy édesanyja és nagyszámú rokonság hullat fájdalmas könnyeket érte. — (700.) **Ödön.** Budapesti gyógyszerész. A mozgósítás napjától teljesít katonai szolgálatot. Önként jelentkezett harctérre, máskülönben mint gyógyszerész mentesítve lett volna. Mint a 30-ik honvéd gyalogezred egyik századának parancsnoka, hadnagyi minőségben részt vett az 1915. évi tavaszi nagy galíciai offenzívában. Négy hónapi harc után azonban általános testi kimerülés, gyomorbetegség, sárgaság miatt kórházba került és sokáig gyengélkedett. Jelenleg Dombóvár és Simontornya között teljesít szolgálatot, mint vasut-őrségi osztag parancsnok. — (701.) **Károly**, aradi siketnéma intézeti tanár. A mozgósítás első napjától szolgál. Hosszas ideig mint népfelkelő csendőr a román határon, Predealon teljesített szolgálatot. Jelenleg mint a 313. honvéd gyalogezred 5-ik századának egyik közkatonája a bukovinai harctéren van. (702.) **Zoltán** Temes vármegye aljegyzője. A mozgósítás napjától teljesít katonai szolgálatot az 50-ik közös gyalogezredben. Az első szerbiai offenzívában mint zászlós vett részt. Később északra vitték és az 1915. évi tavaszi nagy galíciai offenzívában mint hadnagy, századparancsnok küzdött. A varsói és

ivangorodi harcokban kivette részét. Je'enleg a Dalmát tengerparton, mint egyik lövészcsapatnak a parancsnoka teljesít szolgálatot.

(703.) **Jakab Elek**, szabédi kereskedő, birtokos, özv. Rédiger Gézáné veje 1915 óta teljesít katonai szolgálatot. Részt vett Szerbia leverésének nagy harcaiban, mint a 22. honvéd gyalogezred közkatona. Jelenleg, mint 43 éves ember a 315. honvéd gyalogezred 10-ik századába beosztva, a bukovinai fronton van, ahol számos ütközetben vett már részt.

(155.) **Mózes Mihály** főhadnagy a Strypa mellett tüdőgyulladását szedte s abból gyógyulóban szabadságon van.

704. **Tarcsafalvi Pálffy Sándor** hadapródjelölt a 82. gyalogezredben. A folyó év elején került az Isonzo mellékére, ahol a 46. gyalogezredhez tették át. Itt egy felváltás alkalmával május elején heves tűzben a vállán gyalogsági golyótól megsebesült s Laibach egyik kórházába került.

(147.) **Lőrinczy Dénes** hadapródot az Isonzo fronton a 82. ezredtől a 46. ezredhez tették át. Innen április 2-án 20 koronát küldött egyik volt tanára kezébe egyházi célokra, melyből legelőbb 100 bajtársa címére küldték el az Unitárius Közlönyt. A nemes gondolkodású, lelkes, jó unitárius ifjunak messzi távollétében itthon édesapja tragikus halállal végezte be földi pályáját s maga Lőrinczy Dénes május 22-én délután bokája fölött megsebesült.

(18.) **Molnár Ödön** hadapródjelölt, Molnár János ádámosi lelkészünk fia gránátrobbanás által okozott belső sérüléseiből 1915-ben felépülvén, ismét a harctérre ment. Előbb Galiciába, azután az olasz határra s végül Szerbiába vitték. Itt történt második sebesülés: jobb karján, csonttöréssel Édesapjához szóló levelében így írja le sebesülését: . . . Szeptember közepén jöttünk el a doberdói fensíkről, hol az olaszokkal küzdöttünk. Szerbiába vonultunk s Belgrád elfoglalása volt a feladatunk. Különös és fogság fogott el, mikor több 30 és feles és más kisebb kaliberű ágyúk megszólaltak, melyek jégzaporként hullatták lövedékeiket Belgrádra. Mintha ég- és földindulás lett volna. Hajóra ültünk s 9-én reggel esőben és ködben kikötöttünk Belgrád vára alatt . . . Nehány csapat az utcákon harcolt . . . A szerb az utolsó pillanatig lő, de magát meg nem adja . . . 13-án jön a parancs, hogy 2000 lépésre levő állásaikból ki kell verni a szerbeket. Déli 12 órakor kezdtek az előnyomulást. Én első vonalban a gépfegyverrel. Ilyen ütközetet elképzelni sem lehet. Ezrével jöttek a gránátok és schrapnellek, a füst majd meg ölt. Hullottak a fiuk mint a fűszál s úgy lőttek, hogy kabátom, ruhám, csizmám csupa lyuk. Harminc lépésre voltam tőlük embereimmel. Már-már elfogtuk ágyúikat, de olyan sortüzet adtak, hogy többen elestünk. Délután fél 4 óra

volt. Szentül hittem, hogy fejbőlőnek, vagy elfognak. Ott feküdtem mozdulatlanul egy karom-nagyságu fűvisbokor mellett, mely semmi védelmet nem nyújtott. A golyók százával hullottak körülöttem a földre. Imádkoztam, hogy legyen már sötét. Végre lett, de a tüzelés nem szűnt s én a földön csuszva 3—400 lépést mentem visszafelé. A szanitécek bekötöztek s hordágyon egy M. nevű faluba vittek, másnap kocsin Belgrádba.“ Innen Aradra került, hol fölgyógyulva Gyutafehérvárra vonult be ezredéhez.

Répa Mihály.

(1827—1916.)

Majdnem egy századra terjedő emberi élet! S mégis mig élt, kevesen ismerték, s talán ha úgy mondjuk, amint volt, — nem sokan szerették is. Hiába! A pusztá magányban élő nagy lelkek, a *Keresztelők* életének velejárója volt mindig a meg nem értés, a rokonszenv hiánya, a kicsinyes félremagyarázás. A sáskaevés, a vadmézzel táplálkozás, az élet apróbb örömeinek megtagadása, a világtól való félrevonultság, ami szűk emberi látókörünk peremén legtöbbször a fűsvénység, a zsugoriság, a szívtelen ridegség torz alakjában kristályosodik meg. Hajh, pedig a pusztából, a magát élő lelkek világából indult el régen is az Úr útjának egyengetése, a világból félrevonult emberi lélek mélyén határozódott el a világmegváltás szent szándéka. Az élet apróbb örömeinek megtagadása árán születtek az emberszeretet legdicsőségesebb tényei!

Répa Mihály 1827. évben, Nagyajtán született. Iskoláit szülőfalujában kezdte, majd székelykereszturi gymnasiumunkban folytatta, melyről halálában is hálásan emlékezett meg, midőn végrendeletében 3000 korona alapítványt tett e gymnasiumunk javára.

Középiskoláit kolozsvári gymnasiumunkban fejezte be, s pályát keresvén, Theol. Intézetünk hallgatója lett, hivatásul választván magának szomszédos lelkek vezetését. A lelketcsereelő idők a békés pásztorságra készülőköt is a hon védelmére hívták. Az ifjú Répa is lelkesedéssel állott a küzdők sorába, s mint közvitéz végigküzdötte az 1848—49-es évek dicső szabadságharcát,

amiért élete végeig élvezte a honvédugydíjat. A 48-as eszméknek hűséges apostola volt egész életében.

A szabadságharc lezajlása után, zsebében a papi diplomával, hévizi egyházközségünkbe neveztetett ki segédlelkésznek, honnan pár hónapi segédlelkészeskedés után nagysolymosi egyházközségünk hívta meg rendes lelkésznek. Itt csak pár évet papskodott, amikor valami lelkét talán megbántván, senkinek okát nem adván, senkinek elhatározását nem jelezve, odahagyta a papi pályát, hazajött szülőfalujába. Itt élt csendes visszavonultságban, egyedül egymaga. Egy ideig gazdálkodott kicsiny birtokán, de később ezt is félbeszakította, s valóságos remete életet élván, senkit a maga körében nem tűrt. Egyházközségünknek azonban hálás, buzgó gyermeke volt, azt még életében adományaival segítette, s régebb tett, halála idején már az 1000 koronát is meghaladó alapítványát, végrendeletében újabb 2000 koronával gyarapította. Ez alapítványai mellett közelebbi rokonai is tekintélyes pénz és ingatlan vagyonon osztoztak, az ő, még életében megállapított terve szerint.

Ime a halál fekete tükrében, amely minden embernek igazi ábrázatát mutatja, miképp magasztosul minden az emberszeretet dicsőséges erényeivé, amit pedig a csak rövid távolságokat befogadó emberi ítélet, e földi életben sokszor különckedésnek, szívtelen ridegségnek, fősvény zsugoriságnak lát. Áldás a kisebb és nagyobb különcködők emlékezetén, hálás megemlékezés a sáska és vadmézzel táplálkozók önmegtagadásáért, melyből szent célok táplálkoznak.

A megboldogult hült tetemei folyó év április 28-án helyezték nyugalomra, nagy és díszes gyászoló közönség részvéte mellett. A jól'evő koporsójára a székelykereszturi gymnasium igazgatója, s a nagyajtai unitárius egyházközség előljárósága is koszorút helyezett.

Áldás emlékezetén.

Taar Géza,
lelkész.

Egyházi és iskolai mozgalmak

Főpásztorunk főt. Ferencz József püspök ur Budapestre utazott. Ott is sok intézni valója van.

Dr. Gotthárd Zsigmondot a király miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel ruházta föl. A kitüntetett előlépésnek velünk együtt minden unitárius örvend, mert dr. Gotthárdot kiválóan lelkiismeretes, szorgalmas és kitűnő munkásnak ismerjük, a kinek a mi ügyeink intézésében igen nagy része van. Melegen üdvözöljük!

Az iskolai év megrövidült, a tanuló ifjúságot a főgimnáziumokból haza bocsájtják, hogy anyjoknak a mezei munkában segídkezzenek.

Egy hónapos tanfolyamot engedélyezett a vallás- és közoktatásügyi miniszter azoknak a tanulóknak, a kik katonák s a VII-ik gimn. osztályt sikeresen elvégezték. Szokatlan, de annál érdekesebb diák csoport imádkozott május 28-án az unitárius templomban katona ruhában, örmesteri vagy tizedesi csillagokkal ékeskedve. A kik a harctéri tűzpróbát kiállották, azok az érettségben már nagyon előre haladtak.

10 korona vasárnapi iskolai szorgalmas tanulók jutalmazására. Dr. Várady Aurél ügyvéd, kolozsvári egyház. jogtanácsosa följánlott 10 koronát, hogy abból küldjünk jutalmat olyan ifjaknak, a kik a

nyári vasárnapi tanításon minden órán pontosan megjelennek. A jutalmakat a Dávid Ferenc Egyesület a maga részéről kiegészítve fogja megküldeni azoknak a lelkészeknek, a kik beküldik a szorgalmas ifjak névjegyzékét. Csak olyanok számíthatnak jutalomra, a kik legalább *tíz* tanításon jelen voltak.

Nyári tanításra fognak egybegyűlni gyermekeink ezrei. A kis emberek, kiknek egy része árva lett, mert apjuk a harctéren elesett, másik része már régóta várja haza a jó édes apát, nagyon hálások fognak lenni lelkipásztorunknak a lelki vigasztalásért, a megnyugtató magyarázatokért és az építő tanításáért.

Nők szövetsége titkára, *Ürmösi* Károlyné Kolozsvárt, kéri a tagokat, hogy visszamenőleg fizessék be az évi egy (1) koronát s kimélték meg a költséges fölhajtástól.

Esküvő. Kovács Mózes vasúti tisztviselő és zilahi Ujvárosi Irmuska május 9-én házassági frigyre léptek Marosvásárhelyt. Tartós legyen boldogságuk!

Eljegyzés. Dr. Árkossy Gyula kir. közjegyző és neje bájos leányát Ilust eljegyezte dr. Zsákó István dicsőszentmártoni kórházi főorvos, ki a harctéren mint ezredorvos is

már sok babért szerzett. Gratulálunk a szép frigyhez.

Dr. Szathmáry Pál hadbíró, kinek lapunkban harctéri szolgálatait már többször emlegettük, őrnagyi rangot és arany vitézségi érmet nyert, mihez őszintén gratulálunk.

Uj örökös alapítókkal gyarapodott a D. F. E. névsora. Árkossy Béla főbányanagy úr Selmezbányáról sziveskedett elfoglalni a 78-ik alapítói helyet. Uj örökös alapító lett dr. Szathmáry Pál őrnagy hadbíró, ki „Szüleim emlékére“ kövendi hadi árvák segélyezésére adott 200 kor. örökös alapítói díjat. Mig a harctéren volt hunyt el édes atya, s így rójja le kegyeletét.

Létay Balázs emlékszobra alapjára 5 koronát küldött be Létay Károly úr. A tőkéhez csatoltuk köszönettel.

500 korona gyűlt össze a tornavizsgán a Vereskereszt Egylet javára. László Gyula tornatanár ezuttal is sikert ért el.

Pályadíjjal jutalmazott unitárius egyházi beszédek. Dr. Bedő Albert költségével kiadta Gálfi Lőrinc teol. akad. tanár. Azokat az egyházi beszédeket tartalmazza, melyekkel a dr. Bedő Albert pályadíját elnyerték Ürmösi Károly (2), Kelemen Árpád (3), Ádámossy Gábor (1), Kovács Lajos (3). Összesen 9 beszéd. Az áldozó pátro-

nust minden tisztelet megilleti, hogy alkalmat adott ifjú lelkészeinknek a versenyre és a beszédek kiadására.

Dr. Barabás Ábelné sz. Csíky Gyöngyike elhunyt május 5-én életének 25-ik évében Kolozsvárt. Árván hagyta egyetlen gyermeköket a kis Laci-kát Fenkölt lelkű és gyöngéd szívű jó férjének méltó párja volt. Neki is csak a lelke volt erős, a teste törékeny mint a lilium, mihez hasonlított. Az özvegység fájdalmát még a kis fiáért sem tudta tovább viselni. Nagy részvétellel kísértük kedves férje mellé. A tisztelők és barátok szeretete fog emléket emelni sirjuk fölébe. A kis árvának gondját fogja viselni nevelő anyjok özv. Csíky Antalné, ki eddig is megható önfeláldozással ápolta őket.

Az Ur énnékem őriző pásztorom c. imakönyvet kéri püspökünktől K. M szakaszvezető. Irja: „Alázattal jelentem utazásunk alkalmával egy oly szép imakönyvnek részleteit találtam, a mely igazán a lelkiismeretem gyanánt szól. Bátor vagyok Méltóságához fordulni én ugyan a mint el:imátkoztam, annyira lelkiismeretem és római katolikus vallásom gyanánt is megrendelem: hiszen lelkünk ér többet hadd táplálhassam imáimmal.“

Megjelent: a lelkipásztori gondozás és a gazdasági szociális kérdés. Irta: **Ürmösi József** homoródszentpáli unitárius lelkész. Kapható Kókai Lajos bizományában Budapest, IV. Kammermayer Károly-utca 3. sz. Ára 2 korona.

„Brassai és a nők“ címen az Erd. Irodalmi társaságban felolvasást tartott lapunk szerkesztője. A felolvasás egy fejezet Brassai életrajzából. A hallgatóság érdeklődése nemcsak a tetszésben nyilvánult meg, hanem abban is, hogy többen új adattal járultak a nagy férfi emlékéhez.

Levél a harctérről. Ütő Béla alsórákosi lelkész harctéren levő híveinek ujabban küldött imakönyvet s egyik híve alábbi levél kíséretében mond köszönetet érte:

„Kelt 1916 ápr. 4-én. Kedves tisztelendő úr és kedves családjá! Ezen soraim örömteljes e szép tavaszi napért és egészséges létémért; a jó Istennek hálákat adok a megtartásért. Tudatni kívánom, itten most a muszka nagyon csendesen viseli magát, ha meg nem zavarodik elméjében. Kérem is a drága jó Istent, hogy már teremtsen új világot ezen a kerek földön zavargó népének számára. Nem félelem, hanem csak tiszta szívem diktálja nekem ezeket, mert már meg van erősödve a szívem a régen megkezdett har-

colás próbáltatásaiban. Erősítse meg a jó Isten a tiszteletes úr meg a tiszteletes asszonynak szívét, hogy a kedves fiuk szenvedése legyen majd tiszta épségben visszatérve testben és az előhaladás koszoruzza gallérját a fiatal önkéntes urnak.* A lapját és a kis imádságos könyvet megkaptam, melynek nagyon örvendek, mert bizony nem Istent káromlás, hanem imádkozás által indultam minden próbálkozásunk utaira. Nagyon szépen köszönöm mindezen jószágát a tisztelendő úrnak. Éltesse a jó Isten a kedves családjával, maradok tiszta szívem szeretetével és alázattal, mint öreg harcos híve

Nemes Mihály.

Kókai Lajos könyvkereskedő és kiadó, szül. 1842. a fejérmegyei Vereben f. hó 10-én 74 éves korában Budapesten elhunyt. Üzletét Budapesten 1873-ban alapította. Kiadói tevékenységének főiránya volt, a protestáns hittani és egyházi irodalmi könyvek kiadása, melyek által eltagadhatatlan nagy szolgálatot tett egyházi életünk fellendülésének. Kiadványai meghaladták a 300 kötetet, köztük a legjelesebb protestáns írók művei. Az elhunyt érdemes kiadót özvegye, Kókai Rezső fia, a cég mostani

* Lelkésznek Béla honv. hadapród fia ez év jan. 7-én másodszor sebesült meg a galíciai fronton. A nagy- és kis ezüst vitézségi érem tulajdonosa lett hősi küzdelméért. Május 15-én jött vissza ezredéhez Kolozsvárra.

tulajdonosa és nagyszámu rokon-sága gyászolja.

Csikfalván P. Szentmártoni Bálint tanító buzgólkodása folytán ki a községet házról-házra bejárta mint-egy 25 ezer korona hadikölcsönt jegyeztek az ottani gazdák és nők. A kör csoport többi községeiben pedig Nagy Jenő körjegyző fejtett ki nagy tevékenységet annyira, hogy a körből összesen 45 ezer korona gyűlt egybe. A gyűjtés tovább folyik.

Köszönetnyilvánítás. Özv. Antal Fűzi Tamásié: Szabó Mária egyháza iránti jóindulatból néhai férjének emlékére aranyrojtal ellátott lilaszín bársony szövetből készült takarókkal díszítette fel templomunkban a szószéket, papiszéket és a belső emberek nejeinek elsőpadját. E díszes takarók együttes értéke 125 korona.

Takács Mária konfirmáló növendék konfirmációi emlékül 25 kor. értékű úrasztali takarót ajándékozott. E díszes takarókkal a konfirmálás napjára lett felékesítve egyszerű kis templomunk.

A jószívű adakozók fogadják hálás köszönetemet.

Alsórákos, 1916. apr. 16.

Ütő Béla lelkész.

Elhunyt Ambrus Gergelyné hosszas betegeskedése után május 29-én Kolozsvárt. A jó férjen kívül gyermekei és unokái gyászolják. Nyugodjék csendesen.

Gothárd Sándor.

A nagy idők tanuja és vitéz harcosa, a nemes szívű ember, a gyöngédségben és jóságban minta férj és édes apa Gothárd Sándor birtokos, a kolozsdobokai egyházkör gondnoka elhunyt május 6-án élete 88-ik, házasesete 54-ik évében. Szép életét hosszas gyöngékedés után, lelki békeességben végezte be, édes övéi szerető karjai között. Hazájának hű fia, a társadalomnak hasznos tagja volt. Hű nején kívül kedves gyermekei és unokái gyászolják

Csikfalván az unitárius iskola tanító testülete műsoros előadás közepette tartotta meg a *Kárpát* napot. A *Hymnus* után *P. Szentmártoni Bálint* tanító üdvözölte a megjelenteket s egyben méltatta és ismertette a *Kárpát*-nap fontosságát. Ezt *Kovács Ilona* V. oszt. tanuló *Kárpát* c. szavalata követte. Az *én öreg édesanyám* c. ének után *Appel Aladár*, *A gorlicei hajnal* c. költeményt szavalta el igazi hévvel. Ezt *Pap Zoltán Néphymnusa* követte, melynek bevégezése után *Ozsváth Anna* tanítónő ismertette a kárpáti harcokat szép és hatásos szavakban. *Kiss Zsuzsánna* a *Magyarok* c. költeményt adta elő. Végül a *Szózat* elhangzása után gyűjtés volt, a megjelent vendégek, köztük *Fazakas Lajos* esperes lelkész, *Fazakas Ella*, *Szentmártoni Bálintné* stb. között s begyűlt 14 kor. 64 fillér, mely összeg rendeltetési helyére juttatott.

Az egyesület pénztárába a folyó évi április 18-tól május 20-ig tagsági és előfizetői díjat fizettek: Incze Zsigmondné Olthévíz 913—918-ra, Kisgyörgy Imre 915—916-ra, Költő Andrásné Cinkota-ehmanntelep 916-ra, Lőrinczy János Segesvár 915—916-ra, Komjátszegi Pál Aranyosrákos 916-ra, Marosi Mózes Farnos, Pap Miklós Kolozsvár 916-ra, Révész István Olthévíz 906—915-re, Sigmond Lajos Kökös 914—916-ra.

Alapítói díjban fizetett Árkossy Béla Selmechánya 100 K-t.

Az udvarhelykörü fiókegyesület pénztárába fizettek: Pollák Ignác Okland, Pál János Okland, Péter József Homorodujfalu 916-ra.

Az Unitárius Közlöny perselyébe és költségeire ajándékozott Gegesi Samuné Torda 6 koronát. Fogadja az egyesület köszönetét.

Immár a félév is lejárt, de még sokan nem fizettek. Kérjük sürgős intézkedésüket.

Kolozsvár, 1916 május hó 20-án.

Gálfi Lőrinc
pénztárnok.

Háborus egyházi irodalom.

<i>Bodor János</i> : Isten ígéje a háboru id.	K	3:—
<i>Bokross Elek</i> : Isten a mi erősségünk	„	1:—
<i>Imrek</i> : Ég felé (A magyar szív fohászai a nagy háboru idején)	„	1:20
<i>Kirner A. Bertalan</i> : Hősök, imádkozzunk a kórházban is	„	—20
<i>Lencz Géza</i> : Beszédek és imák háborui alkalmakra III. kötet	„	5:—
<i>Lukácsy Imre</i> : Imé hamar eljövök	„	1:80
<i>Soós Károly</i> : Isten és a haza mindentünk	„	1:20
<i>Szombati-Szabó István</i> : A halál szerűjén. Imádságok hősi halált halt katonák koporsója felett	„	3:—
<i>Szüts Lajos</i> : Egyházi beszédek tekintettel a háborura	„	1:20
<i>Uray Sándor</i> : Örökzöld koszoru	„	1:—

Kaphatók: **KÓKAI LAJOS**

könyvkeres-
kedésében

BUDAPEST, IV., Kammermayer
Károly-utca 3. szám.

Egyesült

Könyvnyomda
Részv.-Társ.

Kolozsvár

Telefon: 856.

Ferencz József-út 85